

Охрей Вікторія Валентинівна —

викладач Хмельницького базового медичного коледжу.

Коло наукових інтересів: підготовка спеціалістів фармацевтичної галузі в Україні та світі.

e-mail: 0683368275zz@gmail.com

DOI 10.32405/2411-1317-2018-3-33-39

УДК 378.14:615(71)

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ У КАНАДІ

У статті розглядається проблема професійної підготовки фармацевтів у Канаді, визначаються організаційні засади здійснення цього процесу. Аналізується навчальний план підготовки майбутніх фармацевтів для отримання ступеня бакалавра природничих наук у галузі фармацевтики в університеті Альберти. Визначаються необхідні умови для отримання ступеня доктора фармацевтики. З'ясовано, що програми професійної підготовки фармацевтів у Канаді спрямовані на підготовку компетентних фахівців, які відповідають швидким змінам у професії та соціальним потребам, розширюють свою роль та обов'язки перед суспільством. Обґрунтовано важливість подальшого вивчення організаційних засад, а також форм і методів професійної підготовки фармацевтів у Канаді з метою визначення прогресивних ідей досвіду цієї країни, які можна застосувати в освітньому просторі України.

Ключові слова: професійна підготовка; фармацевти; університет; факультет фармацевтики; навчальний план; бакалавр природничих наук у галузі фармацевтики; доктор фармацевтики; Канада.

Постановка проблеми. Фармацевтична галузь та система підбору кадрів у відповідних установах висувають нові критерії до якості професійної підготовки фармацевтів. Вимоги до їх діяльності на сучасному етапі базуються на професійно важливих якостях: професійних знаннях, уміннях, навичках, ділових, особистісних та психологічних якостях. Стан розвитку фармацевтичної галузі вимагає формування компетентного фахівця, що передбачає наявність не лише конкретних знань і навичок, а й таких категорій, як здатність до самоосвіти, готовність до пізнання, соціальних навичок міжкультурної комунікації тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам професійної підготовки фахівців фармацевтичного профілю у закладах вищої освіти присвячені дослідження низки вітчизняних учених, зокрема щодо організації освітнього процесу на фармацевтичних факультетах закладів вищої освіти (Л. Віннік, В. Георгіянци, І. Гриценко, Т. Каленюк, З. Мнушко та ін.); формування компетентностей майбутніх фармацевтів (Г. Глембоцька, Н. Денисова, Т. Прокопенко, О. Тутутченко, В. Черних та ін.); педагогічних технологій у системі фармацевтичної освіти (Б. Громовик, Л. Кайдалова, Л. Романишина та ін.), підготовки бакалаврів фармацевції у коледжі (І. Бойчук, Є. Хомик та ін.).

Варто зазначити, що особливістю вищої фармацевтичної освіти є те, що випускник закладу освіти має бути повною мірою готовий до самостійного виконання професійних обов'язків. Проте, зважаючи на всезростаючі вимоги до фармацевтів та їх діяльності, на сьогодні в Україні якість підготовки таких спеціалістів потребує оптимізації та вдосконалення для відповідності поставленим вимогам.

Незважаючи на підвищений інтерес до проблеми професійної підготовки фахівців фармацевтичного профілю, на сучасному етапі вона залишається недостатньо дослідженою, а в умовах євроінтеграції потребує значної уваги.

Результати аналізу сучасного стану професійної підготовки майбутніх фахівців фармацевтичного профілю засвідчили, що випускники мають знання та вміння, але недостатньо підготовлені до виконання практичної діяльності, не мають досвіду встановлення ділових відносин з відвідувачами аптечних закладів і не завжди спроможні забезпечити якісне виконання професійних обов'язків. У зв'язку з цим виникає потреба звернення до зарубіжного досвіду з метою запозичення його прогресивних ідей щодо вирішення окреслених проблем. Аналіз такого досвіду дає змогу стверджувати, що однією з найкращих країн із забезпечення якості фармацевтичної підготовки є Канада. Фармацевти у цій країні є висококваліфікованими та одними з найбільш поважних спеціалістів, які викликають довіру у пацієнтів.

Проблемами професійної підготовки фармацевтів у Канаді займаються такі науковці, як Z. Austin, R. Cisneros, T. Delfinis, J. Gilbert, S. Hoffman, J. Houghlum, N. Johnson, W. Kondro, M. Roy та ін. Професійна підготовка фармацевтів у Канаді характеризується найкращою системою викладання, поєднує найсучасніші освітні технології з інноваційним, прогресивним підходом до розробки навчальних планів і програм.

Формулювання цілей статті. Маємо на меті проаналізувати й визначити основні організаційні засади, які є базовими для організації та здійснення професійної підготовки фармацевтів у вищих навчальних закладах Канади.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомим є факт, що владні повноваження у Канаді конституційно поділені між федеральним (національним) та провінційними урядами. Так, провінції є відповідальними за управління вищою освітою та галуззю охорони здоров'я, тоді як федеральний уряд відповідає за встановлення стандартів охорони здоров'я і, у багатьох випадках, забезпечує фінансування цієї галузі. У результаті, в Канаді існують різні регулятивні вимоги щодо освіти та ліцензування фармацевтів. Наразі у Канаді (з населенням більше 35 мільйонів людей) є лише 12 акредитованих фармацевтичних шкіл (коледжів, факультетів), які розміщені у великих університетах з інтенсивною дослідницькою базою і безпосередньо пов'язані з професійними програмами у галузі медицини або охорони здоров'я, що діють у межах університету. Фармацевтичну підготовку можна пройти у таких канадських університетах: Лавала, Монреаля, Ньюфаундленда, Торонто, Далхаузі, Ватерлоо, Манітоби, Саскачевана, Альберти, Британської Колумбії, Ванкувера. Вони надають ступінь бакалавра і (у більшості випадків) доктора фармацевтики [1].

Усі фармацевтичні програми навчання у Канаді акредитовані Канадською Радою Акредитації фармацевтичних програм (The Canadian Council of Accreditation of Pharmacy Programs), яка відповідає за розробку та оцінювання освітніх стандартів. Рада здійснює регулярну акредитацію фармацевтичних шкіл для перевірки їх відповідності стандартам. Стандарти розробляються спільно з ученими, фармацевтами-практиками, законодавцями, роботодавцями та іншими зацікавленими особами, переглядаються й оновлюються на регулярній основі для врахування поточних змін фармацевтичної освіти та практики. Акредитаційні стандарти є базою для надання університету права присвоювати ступінь з фармацевтики. Стандарти базуються на вимогах до освітніх програм, сформульованих Асоціацією фармацевтичних факультетів Канади (Association of Faculties of Pharmacy in Canada, AFPC) [4]. Цей документ визначає загальні та спеціальні вимоги до фармацевтичної освіти. Хоча кожна школа має право сама розробляти навчальні плани і програми, обирати методи і форми викладання, всі вони мають демонструвати відповідність їхніх випускників усім вимогам до компетентного фармацевта, викладеним у документі (табл. 1) [8].

Таблиця 1

Вимоги до випускників фармацевтичних закладів освіти

Загальні вимоги	Спеціальні вимоги
1. Знання та вміння критично мислити. 2. Планувальні здібності. 3. Комунікативні здібності. 4. Ціннісні та етичні принципи. 5. Схильність до самонавчання. 6. Професійність. 7. Громадська свідомість.	1. Задоволення потреб пацієнтів у медикаментах. 2. Готовність брати на себе юридичну, етичну та професійну відповідальність. 3. Вміння надати інформацію та рекомендації щодо ліків та їх прийому. 4. Підвищення рівня обізнаності громадськості у медикаментах та їх використанні; сприяння розвитку галузі охорони здоров'я. 5. Контроль за розповсюдженням медикаментів та їх забезпеченням. 6. Розуміння принципів управлінської діяльності в галузі охорони здоров'я. 7. Застосування принципів наукового дослідження для здійснення свого вкладу у розвиток професії.

Зважаючи на те, що у Канаді діють лише 12 акредитованих програм підготовки фармацевтів, і немає жодної можливості акредитації приватного закладу освіти, конкуренція за вступ до фармацевтичного закладу є жорсткою. Тому відповідність мінімальним вимогам до вступу не гарантує однозначного прийому на навчання. Кожна школа визначає власні вимоги до вступу, має власну педагогічну філософію та форми і методи навчання. Деякі використовують більш традиційні підходи до освітнього процесу (блоковий), роблячи акцент на фундаментальних предметах, таких, як фармацевтика, медична хімія, фармакологія (на початкових роках навчання), з наступними курсами клінічної медицини. Інші (наприклад, університет Далхаузі) використовують «практико-орієнтовані» навчальні програми, які передбачають форму роботи у вигляді семінарів і практичних занять у малих групах, більш інтегровані навчальні програми з модульним підходом [2, с. 128]. Експериментальна освіта є обов'язковою складовою всіх навчальних планів і має місце впродовж усіх років навчання (більшою чи меншою мірою). Хоча усі школи відповідають однаковим вимогам, ставлять однакові цілі і завдання, способи їх реалізації суттєво відрізняються в межах країни, що пов'язано з місцевими потребами та наявністю ресурсів [7].

Нами вивчено та проаналізовано навчальний план програми підготовки фармацевтів (на ступінь бакалавра) в університеті Альберти. Ступінь бакалавра природничих наук з фармацевтики – це програма професійної підготовки, яка передбачає 4 роки навчання (аудиторні заняття та лабораторні), а також 22 тижня експериментальної практики. Навчальний план включає такі блоки підготовки:

1. Проходження субординатури в клінічних центрах для забезпечення майбутнім спеціалістам можливості безпосереднього догляду за пацієнтами. Під час проходження субординатури студенти співпрацюють з медсестрами, іншими фармацевтами та допоміжним персоналом для забезпечення оптимального догляду за пацієнтами.

2. Обробка інформації про медикаменти. Студенти повинні вміти документувати запити про медикаменти, здійснювати літературний пошук, критично оцінювати друковані результати досліджень, формувати відповіді клієнтам та ефективно з ними спілкуватися, готувати статті для внутрішньої чи зовнішньої публікації.

3. Робота з медикаментами та їх розповсюдження. Майбутні фахівці мають бути компетентними у питаннях функціонування системи розповсюдження ліків, розглядати замовлення медикаментів, надавати послугу внутрішньовенного введення ліків, проводити парентеральне харчування та хіміотерапію. Студенти також мають усвідомлювати роль фармацевтів у безпечному й ефективному забезпеченні пацієнтів медикаментами, забезпечувати зв'язок фармацевтичної галузі з медичними установами та доглядом за пацієнтом.

4. Ознайомлення з фармацевтичним управлінням. Завдяки розробці проектів, участі у комітетах, читаннях та дискусіях з представниками управління охорони здоров'я, майбутні фармацевти краще розумітимуть принципи управління та їх застосування у сфері фармацевтики, роль фармацевтичної управлінської команди, а також фармацевтичних підрозділів у певній інституції.

5. Навчальний проект. Студенти мають виконати дослідницький проект, пов'язаний з охороною здоров'я або фармацевтичною практикою, у процесі якого вони навчаються розробляти протоколи, збирати дані, аналізувати їх та інтерпретувати [4; 6].

Важливо те, що у процесі навчання студенти мають можливість брати активну участь у конференції, лекціях, семінарах, курсах неперервної освіти тощо. Кожен студент має підготувати 4 презентації з питань фармацевтики. Одна з презентацій має демонструвати результати дослідницького проекту. Студенти також мають відвідати одну фармацевтичну конференцію [10].

Навчальний план програм підготовки фармацевтів у вищих навчальних закладах Канади є чітко структурованим, практично не передбачає змін і включає елективний компонент. Навчання триває 4 роки. Курси перших трьох років є спеціальними і базовими для освіти фармацевтів. Четвертий рік навчання є спеціалізованим і передбачає вивчення елективних дисциплін [8].

Вважаємо за доцільне ознайомитися з дисциплінами програм підготовки фармацевтів у Канади. З цієї метою нами проаналізовано навчальний план університету Альберти для студентів, які вступили на навчання для отримання ступеня бакалавра природничих наук з фармацевтики у 2014-2015 роках та пізніше (табл.2) [4]:

Таблиця 2

Дисципліни, включені до навчального плану для студентів фармацевтичної спеціальності (ступінь бакалавра природничих наук у галузі фармацевтики) університету Альберти

1 рік: «Експериментальне навчання», «Принципи дії медикаментів. Вступ до медичної хімії», «Формування базових навичок спеціаліста охорони здоров'я щодо використання медикаментів», «Вступ до біомедичної науки», «Дерматологія, отоларингологія», «Формування базових комунікативних навичок спеціаліста охорони здоров'я», «Фармакологія, біотехнології, імунологія», «Роль фармацевта у канадській системі охорони здоров'я», «Формування базових навичок спеціаліста охорони здоров'я – доказова медицина», «Фармацевтика», «Математика у фармацевтичній справі», «Контроль вживання медикаментів та догляд за пацієнтом» + 3 предмета, які викладаються за межами факультету фармацевтики та фармацевтичних наук (для забезпечення особистих інтересів студентів та сприяння ліберальній освіті).

2 рік: «Радіофармацевтика та діагностична візуалізація», «Експериментальне навчання», «Жарчвання», «Загальний догляд за пацієнтами та оцінювання їх стану», «Гематологія», «Біофармацевтика та фармакокінетика», «Гастроентерологія», «Фармацевтика», «Фармацевтичне законодавство та етика», «Кардіологія», «Імуноterapia та трансплантологія», «Фармакоепідеміологія та дослідження фармацевтичної практики», «Значення лабораторії. Урологія. Нефрологія», «Явище болю», «Розвиток міжпрофесійної співпраці працівників охорони здоров'я».

3 рік: «Управління фармацевтичної галузі», «Національна та провінційна система охорони здоров'я», «Педіатрія та геріатрія», «Інфекційні хвороби», «Неврологія», «Загальний догляд за пацієнтами та оцінювання їх стану», «Кістки та суглоби», «Психіатрія», «Онкологія», «Ендокринологія», «Здоров'я жінок та чоловіків» + 3 предмета, які викладаються за межами факультету фармацевтики та фармацевтичних наук (для забезпечення особистих інтересів студентів та сприяння ліберальній освіті).

4 рік «Експериментальне навчання», елективні спеціалізовані дисципліни (9 у загальній кількості) – це дисципліни, спрямовані на подальший розвиток спеціалізації студентів і визначені як такі факультетом фармацевтики і фармацевтичних наук; + 6 предметів, які викладаються за межами факультету фармацевтики та фармацевтичних наук (для забезпечення особистих інтересів студентів та сприяння ліберальній освіті). Студенти навчаються лише один семестр (весна/літо, осінь або зима), інші – це проходження практики.

Ступінь доктора фармацевтики, який є необхідним для того, щоб розпочати практику діяльності – це друга навчальна програма, яка вимагає від студентів наявність ступеня бакалавра та проходження після-бакалаврської програми підготовки (2 роки). Перший рік передбачає курси ускладненого рівня підготовки до клінічної фармацевтичної діяльності, а другий рік – експериментальну практику (у фармацевтичних установах). Така система навчання спрямована на підготовку осіб до здійснення складної клінічної фармацевтичної діяльності у лікарнях, амбулаторіях, громадських місцях, пунктах першої допомоги, консультативних організаціях відповідного спрямування, органах охорони здоров'я. А навчальні програми направлені на забезпечення високоякісної допомоги пацієнтам та здійснення фармацевтичної діяльності. Студенти навчаються в групах по 6-9 осіб, причому відвідування занять є обов'язковим. Зважаючи на жорсткі вимоги до фармацевтів, Комітет з вступу на фармацевтичну програму підготовки (Pharmacy Admissions Committee) відає перевагу студентам, які пройшли повний курс підготовки (5 лекційних курсів на семестр) під час їхнього попереднього чи поточного навчання на ступінь бакалавра [9; 11, с. 588]. При вступі також враховуються оцінки, досвід, рекомендації та результати співбесіди [5, с. 43].

Варто зауважити, що отримання ступеня з фармацевтики не надає особі ліцензію на право здійснення практики автоматично. У більшості випадків необхідно пройти практику (інтернатуру), яка регулюється провінційним органом ліцензування, а не місцевим освітнім закладом. Тривалість інтернатури відрізняється в межах країни, але в середньому це 3-4 місяці. Після цього претенденти на отримання ліцензії складають ряд провінційних і національних іспитів.

Рада Канади з екзамінування фармацевтів (The Pharmacy Examining Board of Canada) відповідає за національні іспити, які є пропусковими для вступу у професію. З 2001 року кваліфікаційний іспит складається з двох частин. Перша частина – це дводенний тест множинного вибору, який перевіряє клінічні і терапевтичні знання на основі певного клінічного випадку. Частина друга – це структурований клінічний іспит, який проводиться двічі на рік по всій Канаді. Для отримання ліцензії на право здійснювати фармацевтичну практику у певній провінції претенденти мають успішно скласти дві частини [4].

Цікавим є той факт, що фармацевти у Канаді не ліцензовані на національному рівні. Кожен провінційний орган ліцензування (який, як правило, називають «коледж фармацевтів» – поняття, яке не можна плутати з закладом освіти) реєструє фармацевта в певній провінції після підтвердження його відповідності провінційним вимогам. Реєстрація фармацевта в одній провінції не дає йому право автоматично працювати в іншій. Рішення про можливість працювати в іншій провінції приймається з урахуванням року випуску спеціаліста, його освіти, здачі клінічного іспиту як частини процесу ліцензування тощо. В деяких випадках може перевірятися навіть рівень знання мови (англійської чи французької) [3, с. 66].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, очевидно, що Канада створює всі умови для якісної підготовки фармацевтів у державних університетах. Програми професійної підготовки фармацевтів побудовані таким чином, щоб підготувати компетентних фахівців, які відповідають швидким змінам у професії та соціальним потребам, розширюють свою роль та обов'язки перед суспільством. Жорсткі вимоги до вступу зумовлюють відбір найкращих претендентів, які готові до критичного мислення, прояву лідерських здібностей та адаптації до нових вимог. Залучення студентів до міжпрофесійної освіти шляхом практичного клінічного досвіду з першого року навчання сприяє розвитку ефективної комунікації, навичок співпраці, розвитку відповідальності перед пацієнтами за прийняті рішення. Збільшення тривалості практики є важливим фактором для розширення ролі фармацевтів у медичній справі та суспільстві загалом.

У результаті дослідження нами сформульовано організаційні засади програм підготовки фармацевтів у Канаді, а саме: повне державне регулювання і забезпечення цього процесу; акредитація програм підготовки; жорсткі вимоги до вступу на програми навчання; жорсткі вимоги до процедури екзаменування і ліцензування випускників; структуровані навчальні плани; забезпечення міжпрофесійної співпраці; обов'язковість отримання ступеня доктора фармацевтики для початку практичної діяльності. Реалізація усіх окреслених засад є важливою передумовою якісної та висококваліфікованої підготовки фармацевтів у Канаді.

Зважаючи на актуальність вивчення канадського досвіду щодо професійної підготовки фармацевтів, вважаємо за доцільне у подальших дослідженнях приділити більше уваги формам та методам здійснення практичної підготовки фахівців фармацевтичної галузі у вищих навчальних закладах Канади.

References

1. Accreditation of Faculties of Pharmacy of Canada (AFPC) Educational outcomes for first professional degree programs in pharmacy (entry-to-practice pharmacy programs) in Canada [electronic resource]. – Mode of access: <https://www.afpc.info/sites/default/files/AFPC%20Educational%20Outcomes.pdf>.
2. Austin A. Ensom M. Education of pharmacists in Canada / A. Austin // American Journal of Pharmacy Education, 2008. – 72(6). – P. 128.
3. Cisneros R. M. Assessment of critical thinking in pharmacy students / R. Cisneros // American Journal of Pharmacy Education, 2009. – 73(4). – P. 66.
4. Entry-to-Practice programs in Pharmacy (BSc(Pharm) and PharmD). University of Alberta [electronic resource]. – Mode of access: <https://www.ualberta.ca/pharmacy/programs/undergraduate-bsc-in-pharmacy/prospective-student/curriculum>.
5. Hougum J. E., Aparasu R. R., Delfinis T. M. Predictors of academic success and failure in a pharmacy professional program / J. Hougum, R. Aparasu, T. Delfinis // American Journal of Pharmacy Education, 2005. – 69(3). – P. 43.
6. Position Statement and Joint Resolution on the Doctor of Pharmacy (Pharm. D.) for the First Professional Degree at Universities in Canada: Association of Faculties of Pharmacy of Canada (AFPC) and Association of Deans of Pharmacy of Canada (ADPC) [electronic resource]. – Mode of access: https://www.afpc.info/sites/default/files/AFPC_ADPC_PharmD_Position_Statement_Resolution_Sept_2010.pdf.
7. Schools of pharmacy in Canada. Association of Faculties of Pharmacy of Canada [electronic resource]. – Mode of access: <http://afpc.info/our-faculties>.
8. Statement of Educational Outcomes for a Baccalaureate Pharmacy Graduate in Canada: Association of Faculties of Pharmacy in Canada [online resource]. – Mode of access: <https://www.pharmacists.ca/about-cpha/board-of-directors/association-of-faculties-of-pharmacy-of-canada-afpc/>.
9. Task Force on a Blueprint for Pharmacy. Blueprint for pharmacy: designing the future together. The vision for pharmacy: optimal drug therapy outcomes for Canadians through patient-centred care. Ottawa (ON): Canadian Pharmacists Association [electronic resource]. – Mode of access: <http://www.blueprintforpharmacy.ca/docs/pdfs/2011/05/11/BlueprintVision.pdf?Status=Master>.
10. The Canadian Council of Accreditation of Pharmacy Programs. Accreditation standards and guidelines for the first professional degree in pharmacy programs. [electronic resource]. – Mode of access: http://www.ccapp-accredit.ca/site/pdfs/university/CCAPP_accred_standards_degree_2012.pdf.
11. Yan J., Gilbert J., Hoffman S. J. World Health Organization Study Group on Interprofessional Education and Collaborative Practice / J. Yan, J. Gilbert, S. Hoffman // Journal of Interprofessional Care, 2007. – Issue 21. – P. 588–589.

Охрей В. В., преподаватель иностранного языка Хмельницкого базового медицинского колледжа

ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТОВ В КАНАДЕ

В статье рассматривается проблема профессиональной подготовки фармацевтов в Канаде, определяются организационные основы реализации этого процесса. Анализируется учебный план подготовки будущих фармацевтов для получения степени бакалавра естественных наук в области фармацевтики в университете Альберты. Определяются необходимые условия для получения степени доктора фармацевтики. Установлено, что программы профессиональной подготовки фармацевтов нацелены на подготовку компетентных специалистов, которые соответствуют быстрым изменениям в профессии и социальным потребностям, расширяют свою роль и обязательства перед обществом. Обоснована важность изучения организационных основ, а также форм и методов профессиональной подготовки фармацевтов для определения прогрессивных идей опыта Канады, которые можно использовать в образовательном пространстве Украины.

Ключевые слова: профессиональная подготовка; фармацевты; университет; факультет фармацевтики; учебный план; бакалавр естественных наук в сфере фармацевтики; доктор фармацевтики; Канада.

Okhrei V., Lecturer of Khmelnytskyi Basic Medical College

ORGANIZATIONAL BASES FOR PROFESSIONAL TRAINING OF PHARMACISTS IN CANADA

The article deals with the issue of professional training of pharmacists in Canada, organizational bases for realization of this process. Demands for admission to the professional training and demands to knowledge and abilities of future pharmacists at the point of completing the BSc (Pharmacy) degree program are characterized. It is defined that all pharmacy programs in Canada are accredited by the Canadian Council for Accreditation of Pharmacy Programs (CCAPP), the separate body responsible for developing and evaluating educational standards. Curriculum of BSc (Pharmacy) students' professional program in the University of Alberta is analyzed. Disciplines which are to be studied at each year of education are characterized. Conditions of getting Doctor of Pharmacy Degree are defined. It has been determined that professional programs of pharmacists' training are aimed at preparation of competent specialists who correspond to quick changes in the professional and social needs, expand their role and duties in the society, are ready for interprofessional cooperation and effective communication with patients and medical staff. Surveys in Canada have indicated that pharmacists are among the most trusted professionals in the country.

The following organizational bases for qualitative training of pharmacists have been determined: complete state regulation and provision for this process; accreditation of training programs; strict demands to admission and procedure of graduates' examining and licensing; structured curriculum; provision of interprofessional cooperation; necessity of obtaining Doctor of Pharmacy Degree for the entry into professional activity. The need of studying organizational bases, as well as forms and methods of this process in order to define the progressive ideas of Canadian experience which can be implemented into Ukrainian education field is substantiated.

Key words: professional training; pharmacists; university; pharmacy faculty; curriculum; Bachelor of Science (Pharmacy); Doctor of Pharmacy; Canada.